

ZADÁNÍ BAKALÁ SKÉ PRÁCE

Název:	Webová aplikace pro sestavování jídelní ku
Student:	Bogdan Bodnar
Vedoucí:	Ing. Miroslav Hron ok
Studijní program:	Informatika
Studijní obor:	Web a multimédia
Katedra:	Katedra softwarového inženýrství
Platnost zadání:	Do konce letního semestru 2017/18

Pokyny pro vypracování

Navrhnete a implementujete webovou aplikaci, která umožní sestavovat jídelní ek podle pot ebných živin. Aplikace musí mít API i webové UI; obojí poskytující následující funkce:

- Přihlášení přes lokální ú et a služby 3. stran
- Ur ení denní dávky živin, nj. základních (kalorie, cukry, tuky), ale i známých vitamín a minerál
- Zaznamenávání konzumovaných potravin
- Zobrazení statistiky konzumování živin za zvolené období
- Sestavení p íd lu z jídel podle denní dávky
- Smyslupln a rozmanit sestavený p íd l (aplikace nap . nesmí stále doporu ovat stejné potraviny)

Poskytované API musí spl ovat principy REST a HATEOAS. Aplikace musí využívat API poskytované Ministerstvem země d lství USA. Kód i API musí být psán i dokumentován v anglickém jazyce. Kód musí být vhodn len n, spl ovat konvence zvoleného jazyka a frameworku a obsahovat extensivní sadu test .

Seznam odborné literatury

Dodá vedoucí práce.

Ing. Michal Valenta, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Ing. Pavel Tvrdí k, CSc.
d kan

V Praze dne 17. února 2017

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

KATEDRA POČÍTAČOVÝCH SYSTÉMŮ

Bakalářská práce

Webová aplikace pro sestavování jídelníčku

Bogdan Bodnar

Vedoucí práce: Ing. Miroslav Hrončok

10. května 2017

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Miroslavu Hrončkovi za odborné vedení a cenné připomínky. Také bych rád poděkoval Ing. Petru Viktorinovi a Ing. Miroslavu Hrončkovi za znalosti a praktické zkušenosti získané při absolování předmětu MI-PYT, které jsem uplatnil během implementace této práce.

Děkuju svým kamarádům a spolužákům Alehu Kuchynskému, Alexandru Shatrovskému a Uladzislavu Maherovi za rady a pomoc při testování této aplikace.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.

Beru na vědomí, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s ust. § 46 odst. 6 tohoto zákona tímto uděluji nevýhradní oprávnění (licenci) k užití této mojí práce, a to včetně všech počítačových programů, jež jsou její součástí či přílohou a veškeré jejich dokumentace (dále souhrnně jen „Dílo“), a to všem osobám, které si přejí Dílo užít. Tyto osoby jsou oprávněny Dílo užít jakýmkoli způsobem, který nesnižuje hodnotu Díla a za jakýmkoli účelem (včetně užití k výdělečným účelům). Toto oprávnění je časově, teritoriálně i množstevně neomezené. Každá osoba, která využije výše uvedenou licenci, se však zavazuje udělit ke každému dílu, které vznikne (byť jen zčásti) na základě Díla, úpravou Díla, spojením Díla s jiným dílem, zařazením Díla do díla souborného či zpracováním Díla (včetně překladu), licenci alespoň ve výše uvedeném rozsahu a zároveň zpřístupnit zdrojový kód takového díla alespoň srovnatelným způsobem a ve srovnatelném rozsahu, jako je zpřístupněn zdrojový kód Díla.

V Praze dne 10. května 2017

.....

České vysoké učení technické v Praze

Fakulta informačních technologií

© 2017 Bogdan Bodnar. Všechna práva vyhrazena.

Tato práce vznikla jako školní dílo na Českém vysokém učení technickém v Praze, Fakultě informačních technologií. Práce je chráněna právními předpisy a mezinárodními úmluvami o právu autorském a právech souvisejících s právem autorským. K jejímu užití, s výjimkou bezúplatných zákonných licencí, je nezbytný souhlas autora.

Odkaz na tuto práci

BODNAR, Bogdan. *Webová aplikace pro sestavování jídelníčku*. Bakalářská práce. Praha: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta informačních technologií, 2017.

Abstrakt

Práce se zabývá návrhem a implementací webové aplikace, která umožní usnadnit sestavování přídělů potravin pro lidi tak, aby dostávali potřebné denní dávky důležitých živin. Na základě funkčních a nefunkčních požadavků na systém je navržena aplikace. V práci jsou diskutovány možnosti řešení problémů, které byly při návrhů a realizaci odhaleny. Výsledkem implementační části práce je webový systém umožňující sestavovat příděl potravin dle živin potřebných uživatelům.

Klíčová slova sestavování přídělů, sledování spotřeby živin, webová aplikace, Python, Django

---

Abstract

The paper deals with the design and implementation of a web application that will enable the compilation of the diet plan for people so that they will receive the necessary daily doses of important nutrients. An application is designed based on system requirements. The thesis discusses the possibilities of solving the problems that were discovered during the design and realization. The result of the implementation part of the thesis is a web system that allows to compose the food ration according to the nutrients necessary for the users.

Keywords computational nutrition, tracking nutrient consumption, diet, python, django

---

Obsah

Úvod	19
1 Analýza	21
1.1 Požadavky	21
1.2 Současný stav řešení problematiky	22
1.3 Technologie	29
2 Návrh	33
2.1 Backend	34
2.2 Frontend	35
2.3 Další nástroje použité během vývoje	35
2.4 Uživatelské role a případy užití	36
2.5 Návrh uživatelského rozhraní	36
3 Implementace	39
3.1 Vnitřní struktura aplikace	39
3.2 Backend	39
3.3 Frontend	44
4 Testování	51
4.1 Jednotkové testy	51
4.2 Testování použitelnosti	52
Závěr	57

Výhled	57
A Diagram tříd	59
B Náhledy webového rozhraní (wireframes)	61
C Snímky obrazovky s pohledy aplikace (screenshots)	65
D Přílohy k testování použitelnosti	69
D.1 Scénáře	69
D.2 Vstupní dotazník	71
D.3 Vystupní dotazník	72
E Seznam použitých zkratk	73
Bibliografie	75
F Obsah přiloženého CD	79

Seznam ukázek kódu

1.1	HATEOAS – příklad odpovědi	31
3.1	Příklad použití Django Signals pro vytváření profilu uživatele	41
3.2	Příklad použití knihovny axios pro přidání nového záznamu	46

Seznam obrázků

1.1	<i>Hlavní stránka CRON-O-Meter</i>	24
1.2	<i>Hlavní stránka EatThisMuch.com</i>	25
1.3	<i>Blokové schéma algoritmu pro generování jídelníčku</i>	28
2.1	<i>Schéma architektury aplikace</i>	33
2.2	<i>Ukázka Web browsable API v DRF</i>	34
2.3	<i>Diagram případů užití</i>	37
3.1	<i>Adresářová struktura projektu</i>	40
3.2	<i>Struktura Django aplikací</i>	40
3.3	<i>Diagram tříd django-aplikací profiles</i>	47
3.4	<i>Diagram tříd django-aplikací tracker</i>	48
3.5	<i>Zjednodušené schéma API požadavků probíhající při přidání nového jídla</i>	48
3.6	<i>Diagram tříd django-aplikací diet-planner</i>	49
3.7	<i>Administrátorské rozhraní pro přidání a úpravu jídel</i>	49
3.8	<i>Adresářová struktura JS aplikace</i>	50
4.1	<i>Testování použitelnosti</i>	55
A.1	<i>Diagram tříd seskupený podle django-aplikací</i>	60
B.1	<i>Wireframe stránky profile</i>	62
B.2	<i>Wireframe stránky overview</i>	62
B.3	<i>Wireframe stránky add-product</i>	63

SEZNAM OBRÁZKŮ

B.4	<i>Wireframe stránky consumed-products</i>	63
B.5	<i>Wireframe stránky diet-plans</i>	64
C.1	<i>Snímkek stránky profile</i>	66
C.2	<i>Snímkek stránky overview</i>	66
C.3	<i>Snímkek stránky add-product 1</i>	67
C.4	<i>Snímkek stránky add-product 2</i>	67
C.5	<i>Snímkek stránky consumed-products</i>	68
C.6	<i>Snímkek stránky diet-plans</i>	68

Úvod

Bakalářská práce se zabývá implementací webové aplikace umožňující uživatelům snadné sledování konzumovaných živin a automatickým sestavováním jídelníčku na základě osobní potřeby nutričních hodnot.

Pro plnohodnotný růst a rozvoj člověka je potřebný plný komplex určitých živin, obsažených v jídle. Celkem člověk potřebuje pro zachování života a udržení zdraví přes padesát nutričních složek [1]. Jejich rovnováha je velmi důležitá pro organismus člověka. Pro většinu lidí dodržování denní normy živin není podstatné, ale existuje určitá skupina lidí, pro které je to nezbytné.

Cukrovka je závažný problém celého světa a obzvlášť v České republice. V roce 2012 se léčilo v ČR s diabetem více než 841 tisíc osob, což představuje přibližně 8% populace. Procento osob léčených pro diabetes dlouhodobě roste. Oproti předchozímu roku došlo k nárůstu o zhruba 16 tisíc osob [2]. Díky udržování diety je možné zabránit vzniku diabetu, ale také dalším nemocím, například žaludečním a střevním onemocněním, obezitě, atd.

Cílem bakalářské práce je navrhnout a vytvořit aplikaci, která výše uvedeným skupinám lidí usnadní sestavování přídelu potravin tak, aby dostávali potřebné denní dávky důležitých živin.

Tato bakalářské práce je sestavená ze čtyř částí. V první části se zabývám analýzou požadavků a zkoumáním existujících řešení problematiky a v další části sestavuji návrh na aplikaci. Důležitou součástí práce, je také kapitola

implementace, která blíže specifikuje strukturu aplikace a problémy řešené během vývoje. V poslední kapitole popisují provedené testování aplikace. Po těchto kapitolách je uveden závěr, kde shrnuji výsledky mé práce.

Analýza

V této kapitole provádím rozbor zadání a průzkum existujících řešení.

1.1 Požadavky

V této sekci jsou rozepsané požadavky na aplikaci, které jsou uvedené v zadání této práce.

1.1.1 Funkční požadavky

FP1: Určení denní dávky živin, nj. základních (kalorie, cukry, tuky), ale i známých vitamínů a minerálů

Popis: Možnost volby uživatelem určitých živin pro sledování. Nastavení denní minimální a maximální potřebné hodnoty zvolených živin

FP2: Zaznamenávání konzumovaných potravin

Popis: Přidávání, upravování a mazání konzumovaných potravin. Nastavení a úprava hodnot konzumovaných potravin

FP3: Zobrazení statistiky konzumování živin za zvolené období.

Popis: Zobrazení hodnot konzumovaných živin v souladu s denní dávkou předem zvolených živin za určité období. Možnost zobrazení konzumovaných potravin za určitý den

FP4: Sestavení přídělů z jídel podle denní dávky

Popis: Možnost generování jídelníčku podle nastavených živin. Příděl musí být sestavený smysluplně a rozmanitě (aplikace např. nesmí stále doporučovat stejné potraviny). Generovaný jídelníček musí být sestaven z hotových jídel, které jsou uvařené z jednotlivých potravin

FP5: Přihlášení přes lokální účet a služby 3. stran

Popis: Možnost vytváření lokálního účtu, nebo registrace pomocí služeb třetích stran např. sociální sítě.

1.1.2 Nefunkční požadavky

1. Poskytované API musí splňovat principy REST a HATEOAS
2. Aplikace musí využívat API poskytované Ministerstvem zemědělství USA
3. Kód i API musí být psán i dokumentován v anglickém jazyce
4. Kód musí být vhodně členěn, splňovat konvence zvoleného jazyka a frameworku a obsahovat extensivní sadu testů

1.2 Současný stav řešení problematiky

Funkcionalitu aplikace, popsanou v požadavcích na aplikaci, je možné rozdělit na dvě souvislé části. Jednou z ní je sledování živin, umožňující zaznamenávání a zobrazení statistiky. Druhá část se zabývá sestavováním přídělů na základě živin potřebných pro uživatele. Žádná aplikace, která zahrnuje dvě zmíněné funkcionality v současnosti neexistuje a je potřeba prozkoumat je odděleně.

1.2.1 Existující služby pro sledování živin

V dnešní době existuje mnoho různých aplikací, které umožňují zaznamenávání konzumovaných potravin, a které následně zobrazí statistiku jejich spotřeby. Většina z nich pracuje jen se základními druhy živin jako jsou energie, cukry, tuky atd. a neumožňují zaznamenávat vitamíny, minerály a ostatní známé živiny uvedené v následujícím seznamu živin [1]:

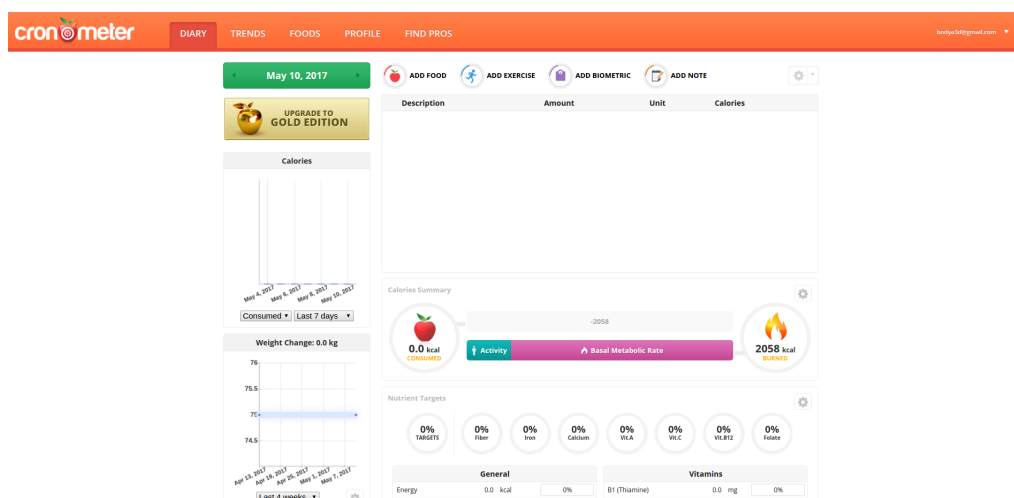
- Energy
- Water
- Carbs
  - Fiber
  - Starch
  - Sugars
- Lipids
  - Fats
    - * Monounsaturated
    - * Polyunsaturated
    - * Omega-3
    - * Omega-6
    - * Saturated
    - * Trans-Fats
  - Cholesterol
- Proteins
  - Cystine
  - Histidine
  - Isoleucine
  - Leucine
  - Phenylalanine
  - Threonine
  - Tryptophan
  - Tyrosine
  - Valine
- Vitamins
  - B1 (Thiamine)
  - B12 (Cobalamin)
  - B2 (Riboflavin)
  - B3 (Niacin)
  - B5 (Pantothenic Acid)
  - B6 (Pyridoxine)
  - Folate
  - Vitamin A
  - Vitamin C
  - Vitamin D
  - Vitamin E
  - Vitamin K
- Minerals
  - Calcium
  - Copper
  - Iron
  - Magnesium
  - Manganese
  - Phosphorus
  - Potassium
  - Selenium
  - Sodium
  - Zinc
- Alcohol
- Caffeine

1.2.1.1 CRON-O-Meter

Jedním z trackerů, které berou v úvahu všechny známé živiny je CRON- O-Meter [3], jenž má veškeré potřebné funkce pro tracker, který ale neumožňuje uživatelům nastavit specifickou denní dávku zvolených živin.

CRON-O-Meter bude sloužit mně částečně jako inspirace.

1. ANALÝZA

Obrázek 1.1: Hlavní stránka CRON-O-Meter

1.2.2 Existující služby vytvoření jídelníčku

V současnosti existuje mnoho aplikací pro sestavování přídelu potravin. Mezi nejpopulárnější patří:

1.2.2.1 EatThisMuch.com

EatThisMuch.com je populární webová služba, která generuje plán stravování podle potřebného počtu energie, množství příjmů a přednosti jídla.

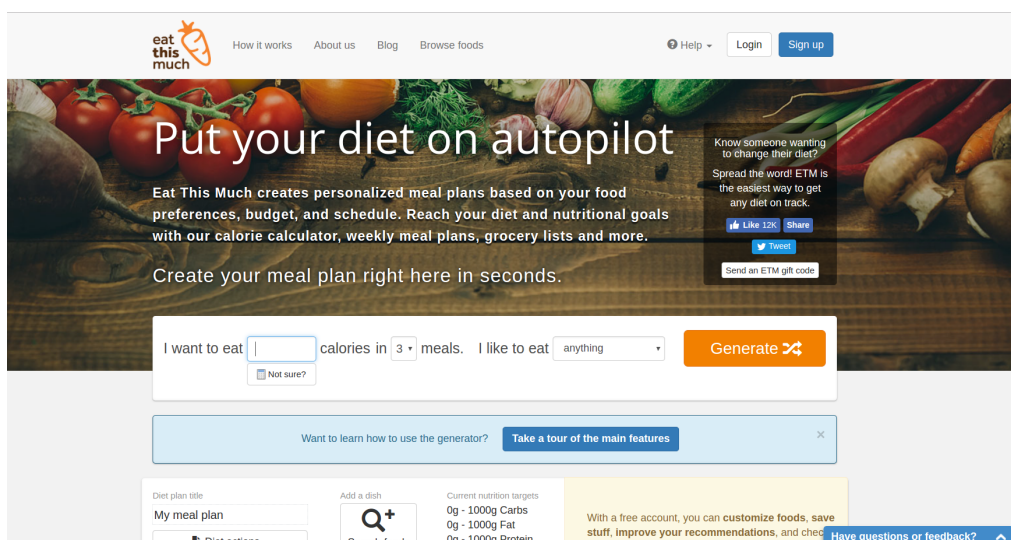
Zajímavou možností této aplikace je zvolení druhů diety například paleo, vegetariánské atd. Aplikace umožňuje uživatelům nastavovat meze sacharidů, tuků, proteinů a má možnost omezit kvantitu sodíku a cholesterolu. Avšak tato aplikace neposkytuje možnost nastavování potřebných mezí makroživin a mikroživin.

1.2.2.2 Free Custom Fitness Meal Planner

CustomMealPlanner.com je webová aplikace, která je určena především pro sportovce. Tato služba generuje plán stravování na základě:

- fyzických parametrů uživatele – váha, růst, věk, pohlaví
- cíle, které se chystá dosáhnout – narůstání svalů, ztráta váhy atd.

1.2. Současný stav řešení problematiky

Obrázek 1.2: Hlavní stránka EatThisMuch.com

- délce kardio cvičení
- druhu diety

Custom Fitness Meal Planner neumožňuje uživatelům nastavování potřebných mezí živin.

1.2.2.3 Shrnutí

Výše zmíněné služby uvažují v potaz pouze základní živiny (energie, cukry, tuky atd.). Služby generující jídelníček neuvažují žádné živiny, což pro naše cíle nestačí.

Existují také aplikace, které negenerují jídelníček, ale slouží pouze jako seznam jídel a receptů s možností zvolení jídla na určitý den. Tyto aplikace nesplňují požadavky, takže je v této práci nebudeme rozebírat.

1.2.3 Matematický popis problému

Problém sestavení jídelníčku na základě zvláštní nutriční potřeby se dá popsat jako problém hledání množiny:

$$X = \{f_{m_1}, f_{m_2}, \dots, f_{m_{k-1}}, f_{m_k}\} \subset \{f_1, f_2, \dots, f_{n-1}, f_n\} = F$$

$$\{m_1, m_2, \dots, m_{k-1}, m_k\} \subset \{1, 2, \dots, n-1, n\}$$

kde X je hledaná množina jídel, F je množina veškerých jídel

Přičemž musí platit:

$$s = \sum_{i=m_1}^{m_k} \nu(f_i) = \sum_{i=m_1}^{m_k} \begin{pmatrix} n_1^i \\ n_2^i \\ \vdots \\ n_{t-1}^i \\ n_t^i \end{pmatrix} \in \begin{pmatrix} \langle x_1; y_1 \rangle \\ \langle x_2; y_2 \rangle \\ \vdots \\ \langle x_{t-1}; y_{t-1} \rangle \\ \langle x_t; y_t \rangle \end{pmatrix} = N$$

kde s je vektor součtu obsažených v množině X nutričních hodnot,

N je vektor intervalů požadovaných živin

1.2.4 Existující algoritmy pro generování jídelníčku

V průběhu rešerše jsou také uvedeny další vědecké práce, které popisují algoritmy generující jídelníček. V této části práce se budu zabývat zkoumáním existujících algoritmů a výběrem nejvhodnějšího z nich.

1.2.4.1 Automated Menu Planning Algorithm for Children: Food Recommendation by Dietary Management System using ID3 for Indian Food Database

Tato vědecká práce se zabývá návrhem algoritmu pro automatické sestavení jídelníčku pro děti. Tento algoritmus je postaven na základě rozhodovacího dřeva [4]. Použité rozhodovací dřevo funguje jako filtr, který rozhoduje, zda konkrétní jídlo může být zvoleno pro dětský jídelníček či nikoli.

Toto dřevo užívá následující rozhodovací faktory:

- dostupnost – ano/ne

- oblíbenost jídla dětmi – ano/ne
- kategorie děti – s podváhou/normální/mající nadváhu
- celkový obsah nutričních hodnot – malý/střední/vysoký

Výše uvedený algoritmus nevyhovuje cílům práce, protože nebere v úvahu zvláštní potřeby nutričních hodnot. Výsledkem algoritmu není připravený jídelníček, ale jenom seznam jídel vhodných k sestavení menu pro děti.

1.2.4.2 Dietary Menu Planning Using an Evolutionary Method

Mezi existující způsoby automatického generování jídelníčku patří algoritmus navržený Barbarou Koroušic Seljak. Daný genetický algoritmus umožňuje generování týdenního jídelníčku na základě chuti, konzistence, barvy, teploty, tvaru a způsobu přípravy jídel [5].

Zkoumaný algoritmus nefunguje na základě zvláštních nutričních potřeb, kromě toho jsou genetické algoritmy poměrně složité a jsou nad rámec mojí práce.

1.2.4.3 An Algorithm to Generate a Diet Plan to Meet Specific Nutritional Requirements

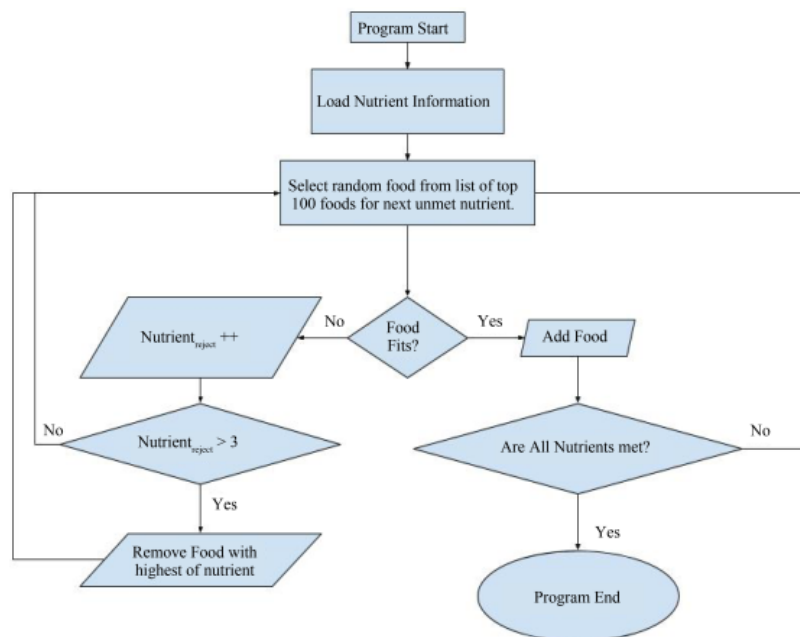
Tento algoritmus slouží pro generování dietního plánu a funguje na základě specifických nutričních potřeb. Daný algoritmus bere v úvahu dolní hranici, ideální hodnotu a horní hranici makroživin a mikroživin z následujícího seznamu:

- Calcium
- Phosphorus
- Magnesium
- Potassium
- Sodium
- Iron
- Manganese
- Copper
- Zinc
- Selenium
- Vitamin A
- Vitamin C
- Vitamin E
- Vitamin K
- Thiamin
- Riboflavin
- Niacin
- Pantothenic Acid
- Folate

1. ANALÝZA

Algorismus začíná z prázdného seznamu jídel, v průběhu iterování výše uvedených živin přidává náhodně zvolenou potravinu ze seznamu výrobků z nejvyšším obsahem zkoumané živiny. Pokud při třech iteračních průchozích překračuje horní hranici jedné z živin, potravina s největším obsahem této živiny bude smazána ze seznamu. Algorismus se zastaví, když se potkají veškeré nutriční hodnoty obsažené v generovaném seznamu jídel a potřebné intervaly nutričních hodnot, které si uživatel zvolil, viz. blokové schéma algoritmu 1.3 [6].

Zajímavá možnost tohoto algoritmu je bodování (score) generovaných jídelníčků. V tomto případě je nutné od uživatele nastavení šesti parametrů pro každou zvolenou nutriční hodnotu, což je pro běžného uživatele příliš náročné.

Obrázek 1.3: Blokové schéma algoritmu pro generování jídelníčku

Daná metoda řeší problém, který je popsán v sekci 1.2.3 a bude použit pro vývoj aplikaci, avšak má několik nedokonalostí, které potřebují zlepšení.

Jeden z problémů je sestavení jídelníčků z jednotlivých potravin. Na ukázkovém příkladu generovaný jídelníček obsahuje jednotlivé výrobky, což je naprosto nepoužitelné pro uživatele. Tento problém se dá řešit pomocí předem sestavených jídel z jednotlivých složek, které musí být v uvařeném stavu.

Druhý problém, se kterým se setkáme při použití zkoumaného algoritmu je donucení uživatele k vyplnění normy všech uvedených živin. Problém se snadno řeší pomocí poskytnutí uživateli možnosti si zvolit potřebné živiny pro generování jídelníčku, avšak nastavení intervalu základních živin (energie, tuky, proteiny a sacharidy) je nezbytné pro automatické sestavení použitelného jídelníčku.

1.3 Technologie

1.3.1 API

Ze zadání a nefunkčních požadavků mé práce vyplývá, že serverová část webové aplikace musí mít vhodné API pro komunikaci s klientskou stranou. Z možností architektury byla zvolena RESTful architektura.

1.3.1.1 REST

RESTful - je architektura rozhraní pro komunikaci mezi distribuované webové služby.

Pro komunikaci se využívá URI, HTTP a XML nebo JSON. Pro jednotný přístup ke zdroji a provedení CRUD metod se využívá metody HTTP protokolu viz. tabulka 1.1. RESTful architektura je podmíněna následujícími principy:

Jednotné rozhraní: každý zdroj v REST architektuře je reprezentován URI.

Každá zpráva odeslána od klienta k serveru má v sobě veškerou informace pro její zpracování serverem.

Bezstavová intrakce: žádná dočasná informace není ukládána na serveru mezi zpracováním klientských požadavků. Všechny potřebné informace jsou odeslány v URL, parametrech, hlavičce nebo v těle dotazu.

Možnost cachování: klient může cachovat odpovědi ze serveru. Server musí definovat v odeslaných datech možnost a dobu cachování.

Klient-Server: klient je oddělen od serveru a není spojen s datovým úložištěm.

CRUD operace	HTTP metoda
Create	POST
Read	GET
Update	PUT
Delete	DELETE

Tabulka 1.1: Vztah CRUD operací v RESTful architektuře k HTTP metodám

Vrstvený systém: klient nemůže kdykoliv zjistit, zda je připojen ke koncovému serveru nebo k mezi-serveru. Středová vrstva pomáhá prosazovat zásady zabezpečení a zlepšovat škálovatelnost systému tím, že umožňuje vyvažování zátěže.

Kód na vyžádání: server může rozšířit funkci klienta přenosem spustitelného kódu [7].

REST nabývá na významu a stává se spolu s JSON defacto standardem pro API webových služeb. Jeho rozšíření napomohlo i to, že se nijak zásadně neliší od standardního volání a získávání dat pomocí HTTP, pouze je zobecňuje. Dá se říct, že REST je architektura, která umožňuje CRUD operace pomocí standardních HTTP dotazů [8].

1.3.1.2 HATEAOS

HATEOAS — omezení nebo pravidlo pro REST architekturu. Princip HATEOAS spočívá v tom, že hypermedia-driven server poskytuje klientům informace k dynamickému procházení REST rozhraní webu tím, že obsahuje v odpovědi hypermedia odkazy [9]. V podstatě to znamená, že odpovědi z webové služby musí obsahovat informace o požadovaném objektu v podobě hypermedia odkazů na vztahující se objekty a na objekt samotný. Ukažme si to na malém příkladu, předpokládejme, že v naší aplikaci uživatel má profil a seznam konzumovaných potravin. Tedy odpověď na požadavek na informaci o uživateli je na ukázce 1.1.

Taková struktura odpovědi ze serveru umožňuje klientovi nejenom přijímat informace o objektech na konkrétním URI, ale také například odesílat korektní požadavky na vztahující se objekty nebo operace. Přičemž klient si nemusí

```
{
  "firstname": "Dennis",
  "lastname": "Crawford",
  "links": [
    {
      "rel": "self",
      "href": "http://localhost:8080/user/1"
    },
    {
      "rel": "profile",
      "href": "http://localhost:8080/user/1/profile"
    },
    {
      "rel": "consumed-products",
      "href": "http://localhost:8080/user/1/consumed-products"
    }
  ]
}
```

Ukázka kódu 1.1: HATEOAS – příklad odpovědi

pamatovat URI vztažených objektů, které serverová strana může dynamicky měnit v závislosti na stavu aplikace.

1.3.1.3 NDB API

Jedním z nefunkčních požadavků na aplikaci ze zadání je použití API nad NDB, které poskytuje Ministerstvo zemědělství USA. NDB je velká databáze, obsahující informace o obsahu 150 složek nutričních hodnot z více než 8,5 tisíc potravinách a značkových výrobků [10]. Jednou z výhod NDB je informace o potravinách v uvařeném stavu, což se hodí pro sestavení seznamu uvařených jídel. NDB API poskytuje následující možnosti získání informace:

Food Reports: obsah nutričních hodnot v jednotlivých potravinách

Lists: seznamy potravin, živin, nebo skupin potravin

Nutrient Reports: obsah konkrétních nutričních hodnot v jednom nebo více potravinových výrobcích

Search: full-text hledání potravin v databázi

1. ANALÝZA

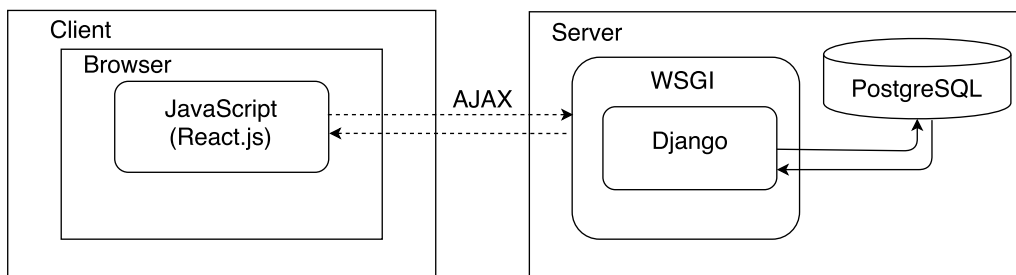
Poskytované rozhraní umožní snížit objem uložených dat v budoucí databázi aplikace, dále také zajistí obdržení aktuální informace o obsahu nutričních hodnot.

Licence NDB se šíří jako volné dílo (public-domain), což usnadňuje užívání této služby, avšak pro užívání API je potřeba zaregistrovat aplikaci a získat API klíč. Kromě toho poskytované API má omezení na tisíc požadavků za hodinu, což pro naše cíle bohatě stačit.

Návrh

Celá aplikace bude sestavená ze serverové a klientské části. Na serverové části bude běžet aplikace napsaná v jazyce Python pomocí frameworku Django. Obsluhovat požadavky z klientské části bude WSGI server. Jako datové úložiště bude sloužit databáze PostgreSQL. Klientská část, poběží na počítače klienta v prohlížeči.

Při prvním požadavku na server klientský prohlížeč obdrží ze serveru JavaScript kód (tzv. bundle), který v podstatě je JS aplikace napsaná pomocí knihovny React.js. Dal komunikace mezi serverem a klientem (pokud je potřebná) bude probíhat v podobě AJAX požadavků a odpovědí viz. schéma 2.1.

Obrázek 2.1: Schéma architektury aplikace

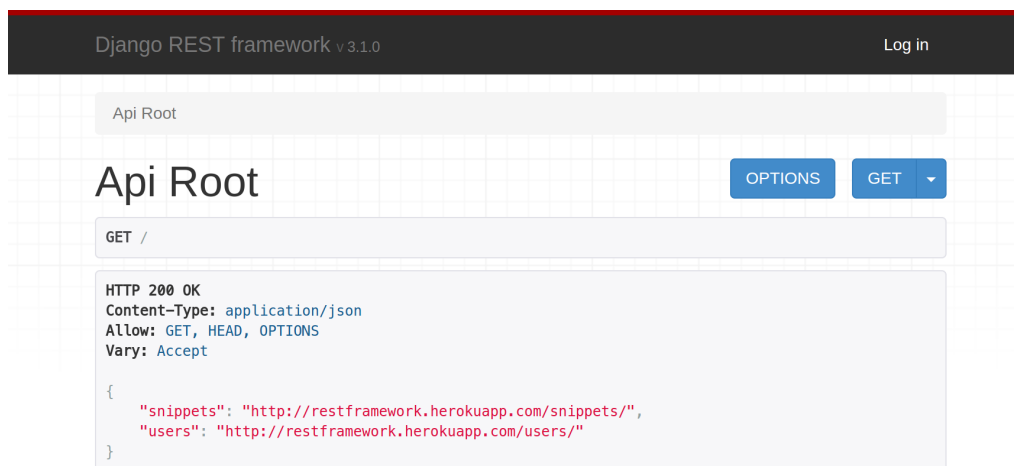
2.1 Backend

2.1.1 Django

Konečnou volbou pro vývoj serverové části je Django framework verze 1.10.5.

Django je vysokoúrovňový webový framework, který umožňuje rychlý vývoj webových aplikací s čistým a pragmatickým návrhem. Django bere na sebe většinou nepřijemnosti vývoje webových služeb a umožňuje se soustředit na vývoje funkcionality aplikace. Django je poskytován zdarma a má otevřený zdrojový kód [11]. Django aplikace poběží na vestavěném serveru WSGI.

Django REST framework Jelikož jedním z nefunkčních požadavků na aplikaci je vytváření REST API, řešením je tedy použití tzv. Django REST frameworku verzi 3.6.2 [12]. DRF zahrnuje v sobě různé nástroje usnadňující vytváření REST architektury, například serializace objektů, která podporuje ORM a tzv. Web browsable API, který umožňuje komunikovat s API pomocí prohlížeče bez použití jiných pomocných nástrojů viz. obrázek 2.2.

Obrázek 2.2: Ukázka Web browsable API v DRF

2.1.2 PostgreSQL

Ačkoliv ORM, které poskytuje Django, umožňuje pracovat s několika relačními databázemi (SQLite, MySQL atd.), jsem zvolil pro vývoj a konečné nasazení PostgreSQL verze 9.6.2.

2.2 Frontend

2.2.1 React.js

Klientská JavaScript aplikace bude napsána pomocí knihovny React.js verzi 15.4.2 [13], který používá rozšíření JavaScriptu – JSX [14], který poskytuje tzv. syntaktický cukr (syntactic sugar) a přidává do JavaScriptu možnost vytvářet komponenty pomocí HTML kódu. Na kompilování JSX kódu je nutné použít speciální nástroj, kterým bude sloužit babel. Konečný balíček (bundle) s JS aplikací bude sestaven pomocí nástrojů webpack, který kromě toho umožňuje zapojit nástroje pro snadnější vývoj aplikace například hot-reloader a source-map. Sestaveny pomocí webpack bundle bude odeslán ze serveru na první požadavek od klienta. Další komunikace mezi React.js aplikací a API na serverové straně bude probíhat prostřednictvím AJAX požadavků.

2.3 Další nástroje použité během vývoje

CVS Pro správu verzí projektu bude sloužit Git [15]. Pro uložení gitového repozitáře bude použit GitHub [16].

Správa Python modulu PyPA je doporučený nástroj pro instalace Python modulů [17]. Moduly se budou instalovat do virtuálního prostředí (virtualenv).

Správa JS balíčku JS balíčky budou instalované a spravované pomocí nástroje npm [18].

2.4 Uživatelské role a případy užití

Na základě funkčních požadavků a analýzy existujících služeb byly rozpracované následující skupiny uživatelů:

2.4.1 Nepřihlášený uživatel

Anonymní, nepřihlášení, a neregistrovaní uživatelé. Můžou se zaregistrovat nebo přihlásit se, jinak nemají žádné práva.

2.4.2 Přihlášený uživatel

Přihlášený uživatel je oprávněn prohlížet si, přidávat, upravovat a mazat ze svého účtu konzumované potraviny. Může nastavovat svou potřebnou denní dávku určitých živin a na jejich základě generovat jídelníček na den.

2.4.3 Administrator

Administrátor má práva přihlášeného uživatele, také má právo přidávat, upravovat a mazat jídla, které slouží pro generování přídelů.

2.4.4 Případy užití

Na základě funkčních požadavků a uživatelských rolí byl sestaven diagram 2.3 případů užití. V diagramu 2.3 je naznačeno, jak výše uvedené skupiny uživatelů mohou používat aplikace.

2.5 Návrh uživatelského rozhraní

Na základě uživatelských rolí a případů užití jsou navrženy následující stránky klientské aplikace:

Home: úvodní stránka projektu

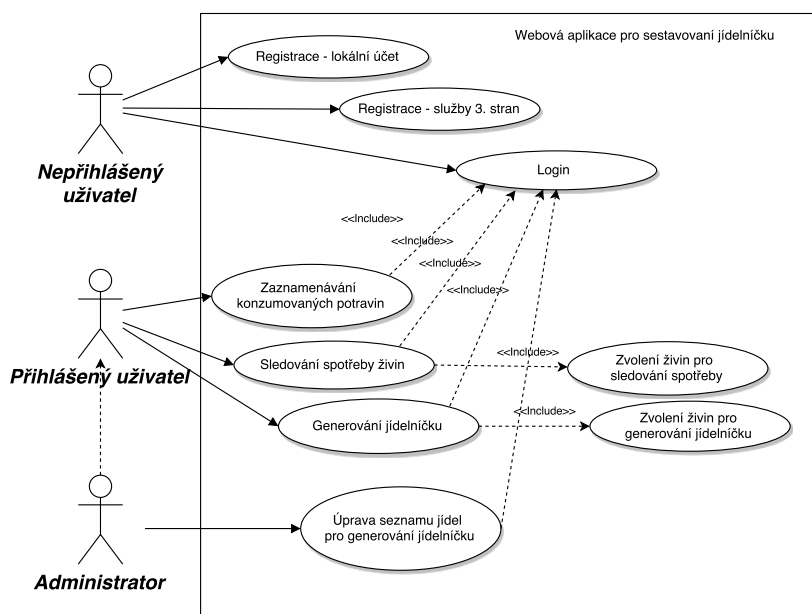
Login: stránka pro přihlášení

Registration: registrační stránka

- následující stránky jsou dostupné po úspěšném přihlášení:

2.5. Návrh uživatelského rozhraní

Obrázek 2.3: Diagram případů užití

Profile: nastavení profilu. Na této stránce si uživatel může zvolit živiny pro sledování a pro generování jídelníčku a nastavení jich hodnot

Overview: přehled konzumovaných potravin za den, týden a měsíc vzhledem k nastavené denní spotřebě

Add Product: přidání nového záznamu konzumovaných potravin. Na této stránce uživatel je schopen prohlédnout si informace o obsahu nutričních hodnot v potravinách

Consumed products: stránka se záznamy o konzumovaných potravinách. Uživatel může si prohlédnout seznam konzumovaných potravin za určitý den, který je možné zvolit pomocí kalendáře a smazat je v případě chybného zaznamenávání

Diet plans: stránka s generací jídelníčku. Po nové generaci uživatel obdrží seznam jídel v jídelníčku a celkový počet nutričních hodnot předem zvolených v nastavení profilu

2. NÁVRH

Pro lepší přehled byly navrženy náhledy webového rozhraní (wireframy) stránek viz. přílohy na stránce 61, které pak byly použité pro implementační část práce.

Implementace

V této kapitole je rozepsaná implementační část práce.

3.1 Vnitřní struktura aplikace

Pro vývoj aplikace jsem zvolil následující strukturu, která je předepsaná na stránce 40. Django framework podporuje rozdělení na znovupoužitelné aplikace (tzv. apps). Mé vyčleněné aplikace jsou detailně popsány v následujících sekcích.

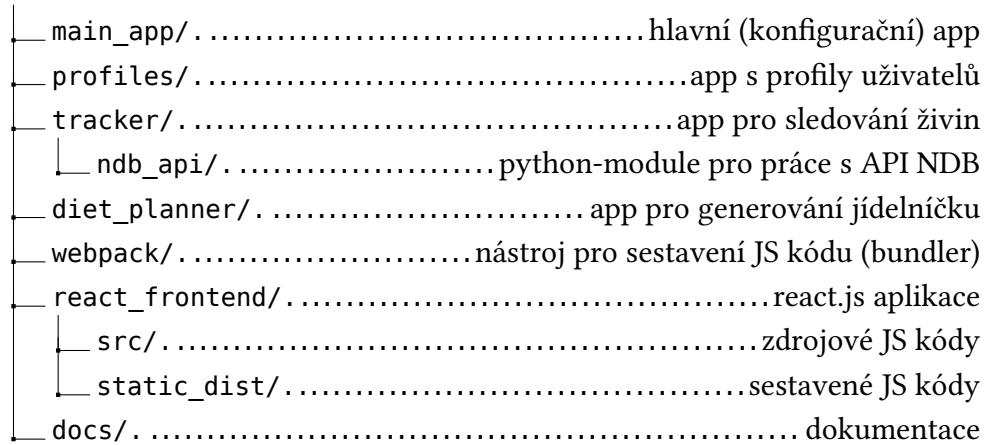
Zdrojový kód React.js aplikace je umístěn ve stejném adresáři pro usnadnění vývoje. Podle potřeby je možné oddělit JS aplikace do izolovaného projektu a nechat je běžet na node.js serveru například pomocí express.js.

3.2 Backend

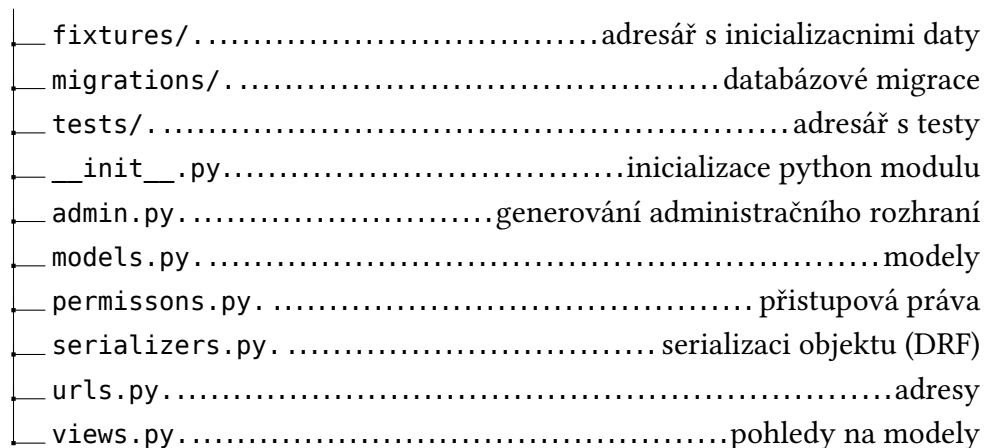
3.2.1 Django-aplikaci

Jak už bylo zmíněno v kapitole návrhu na stránce 34, práce pro vývoj backendové části jsem použil framework Django. Každá Django aplikace je reprezentována python-balíčkem a mají podobnou adresářovou strukturu viz. diagram 3.2.

V této sekci v každé uvedené django-aplikaci je přiložen třídní diagram. Celkový třídní diagram seskupený podle django-aplikací je v příloze A.1.

Obrázek 3.1: Adresářová struktura projektu

Obrázek 3.2: Struktura Django aplikací

3.2.1.1 Profiles

Aplikace profiles se zabývá spravováním uživatelských údajů. Pomocí této aplikace uživatel má možnost zvolit si určité živiny pro sledování a pro generování jídelníčku a nastavení jejich hodnot.

Z několika možností rozšíření uživatelského modelu [19] jsem zvolil vytváření modelu profilu s relací jedné ku jedné s uživatelským modelem viz. diagram 3.3. Vytváření objektu profilu při vytváření nového uživatele (např. při registraci) zajišťuje vestavěný v Django "odesílatel signálu" tzv. Signals [20].

Třídni diagram této django-aplikace je na obrázku 3.3 na stránce 47.

```
from django.db.models.signals import post_save
from django.dispatch import receiver

# ... Profile model ...

@receiver(post_save, sender=User)
def create_user_profile(sender, instance, created, **kwargs):
    if created:
        Profile.objects.create(user=instance)

@receiver(post_save, sender=User)
def save_user_profile(sender, instance, **kwargs):
    instance.profile.save()
```

Ukázka kódu 3.1: Příklad použití Django Signals pro vytváření profilu uživatele

3.2.1.2 Tracker

Tato aplikace slouží pro zaznamenávání a další sledování konzumovaných potravin a obsažených živin.

Třídni diagram této django-aplikace je na obrázku 3.4 na stránce 48.

Vzhledem k tomu, že NDB disponuje informací o živinách, počet kterých je omezen na 150 položek. Bylo řešeno uložit je do inicializačních dat (tzv. fixtures).

Jelikož NDB API umožňuje hledat potraviny ve své databázi podle názvu, bylo rozhodnuto, že hledáním se bude zabývat klientská aplikace. To znamená, že pro zaznamenávání konzumované potraviny fungují následující princip: klientská část, po hledání požadovaného výrobku, obdrží identifikační klíč z bázi NDB, který pak odešle na API serveru spolu s nastavenou hodnotou uživatelem. Pak serverová strana samostatně požaduje data o obsažených nutričních hodnotách ve zvoleném produktu z NDB a spočítá podle hodnoty skutečný obsah nutričních hodnot ve zvoleném výrobku. Ilustrace fungování tohoto principu je vidět na zjednodušeném schématu API požadavků 3.5.

3.2.1.3 Diet Planner

Aplikace pro generování denního jídelníčku funguje na základě algoritmu, který je popsán v rešeršní kapitole na stránce 27.

Třídní diagram této django-aplikaci je na obrázku 3.6 na stránce 49.

Jak už bylo zmíněno, tento způsob má problém generování použitelného jídelníčku kvůli výběru ze seznamu jednotlivých potravin. Řešením problému je vytváření seznamů plnohodnotných jídel, které jsou složeny z několika ingrediencí. Žádný zdroj obsahující informace o složkách obsažených v jídlech (v uvařeném stavu) vzhledem k NDB neexistuje. A proto data pro sestavení testovacího seznamu jídel jsem čerpal z webového portálu www.taste.com.au [21]. Pro testování bylo sestaveno celkem 49 jídel. Data o jídlech jsem přidal do inicializačních dat aplikace (fixtures).

Příklady generování jídelníčků:

Zakladní nastavení denní spotřeby:

Name	Lower Bound	Upper Bound
Energy	2000	2500
Protein	70	240
Lipid (Fat)	50	100
Carbohydrate	245	460

Výsledné jídelníčky:

Name	Count
Fish cakes	1
Cheesecake	1
Cherry tomato and chickpea salad	2
Citrus chicken	1
Beef stroganoff	1
Fish with avocado salsa	1
Avgolemono	1
Coconut Eton mess	2

3.2.2 Komunikace s NDB

Komunikace s databází poskytované Ministerstvem zemědělství USA [22] jsem oddělil v samostatném balíčku (viz. struktura projektu na stránce 40). Před použitím tohoto balíčku je potřeba přidat do konfiguračního souboru API klíč, který byl získán při registraci aplikace na portálu NDB.

3.2.3 Administrátorské rozhraní

Jak plyne z uživatelských rolí, které jsou popsány v kapitole rešerše na stránce 36, aplikace musí mít vhodné administrátorské rozhraní, které umožní snadné přidání jídel.

Administrátorské rozhraní aplikace bylo vytvořeno pomocí zabudovaného v Django automatického generování rozhraní pro administrátorské záležitosti. Stránka s přidáním a úpravou jídel je ukázána na obrázku 3.7.

3.2.4 Autentizace

Proces ověření identity uživatelů je implementován použitím tokenu. Po úspěšném přihlášení klient dostane klíč, který musí přiložit k hlavičce s každým AJAX požadavkem.

3.2.5 Přihlášení přes služby třetích stran

Registrace a přihlášení uživatelů pomocí služeb třetích stran je zajištěno použitím aplikace s otevřeným zdrojovým kódem django-allauth [23]. Tento balíček usnadňuje integraci s většinou známých služeb užívajících protokol OAuth a OAuth2.

Z různých možností zvolení služeb třetích stran ve své aplikaci jsem zvolil Facebook [24], který patří mezi nejpopulárnější sociální sítě v dnešní době. Pro zajištění autentizace pomocí služby Facebook je nezbytné zaregistrovat aplikaci na portále facebook for developers [25].

3.2.6 Autorizace

Přístupová práva jsem řešil pomocí systému práv, který je vestavěný v Django. Rozhodování o povolení přístupu probíhá na základě příslušnosti požadovaného objektu k uživateli.

3.2.7 Dokumentace

Podle zadání práce zdrojové kódy a API byly dokumentované.

3.2.8 Dokumentace kódu

Dokumentace zdrojového kódu byla vytvořena pomocí nástrojů pro generování dokumentace Sphinxdocs [26]. Sestavená dokumentace je ve složce docs/_build.

3.2.8.1 API

Dokumentace použití konečných bodů (endpoints) API byla vytvořena pomocí nástrojů [27] a připojena pro prohlédnutí na URL `<server_url>/docs/`.

3.3 Frontend

Jak už bylo zmíněno v návrhové kapitole pro implementace klientské části aplikace jsem použil knihovnu React.js. Ukázka adresářové struktury JS aplikaci je na stránce 50.

3.3.1 Kontejnery

Na základě funkčních požadavků, které jsou popsány v rešeršní kapitole na stránce 22 a vytvořených náhledů (viz. přílohy na stránce 61), byly implementované odpovídající kontejnery. Kontejnery – tzv. chytré komponenty (smart components) mohou narozdíl od hloupých (dumb components) spravovat svůj stav.

3.3.2 Redux

Knihovna React.js nutí předávat data od rodičovských komponentů k potomkovým (parent-to-childrens data flow), což není pohodlné, pokud chceme sdílet stejná data v různých komponentech. Například ve každém z komponentů bychom potřebovali uživatelská data pro vykonání AJAX požadavků.

Řešením tohoto problému bylo užití kontejneru stavu (state container). Kontejner stavu pro sdílení dat mezi komponenty byl vytvářen pomocí frameworku Redux. Redux je framework sestavený s množiny knihoven, které umožňují oddělit a spravovat stav aplikace v samotném kontejneru [28].

Redux realizuje v aplikaci architekturu podobě MVC, ale narozdíl od MVC, Redux pracuje s (akcemi) actions, reducery (reducers), úložišti (stores) a komponenty (components) nebo kontejnery (containers) viz. adresářová struktura aplikace na stránce 50.

3.3.3 Routing

Pro routování kontejnerů byla použita knihovna react-router. Konfigurace routování patří do souboru route.js v kořenovém adresáři zdrojových kódů aplikace. Historie návštěvy stránek je spravována pomocí balíčku browserHistory, který patří do knihovny react-router.

3.3.4 AJAX požadavky

Asynchronní JS požadavky prochází pomocí knihovny axios [29]. Tato knihovna má několik výhod, například automatické parsování JSON dat a podpora klientské strany proti CSRF útokům, viz. ukázka z příkladem použití této knihovny 3.2.

3.3.5 Styly a Komponenty

Pro zajištění adaptivity a sourodého pohledu komponentů uživatelského rozhraní byl použit framework Bootstrap [30]. Většina komponentů (navigace, tlačítka, tabulky, formuláře atd.) byla použita z knihovny React-Bootstrap. [31].

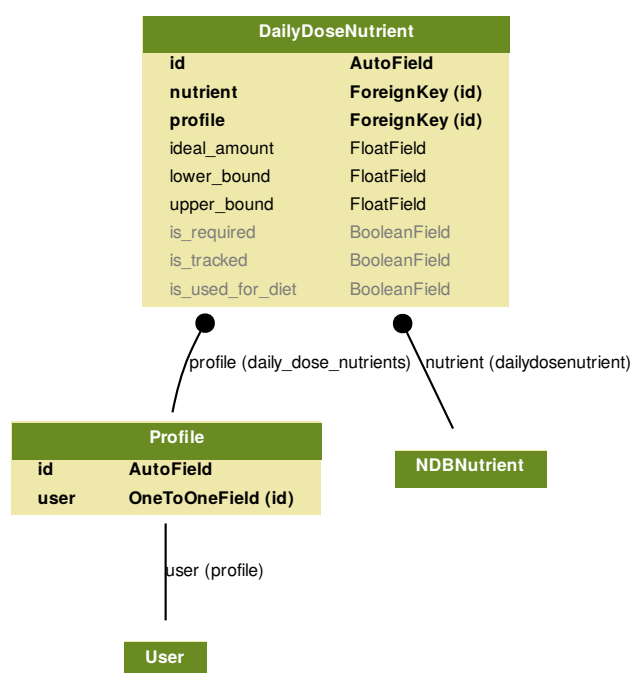
```
axios.post(`${SERVER_URL}/api/user/${state.auth.userId}/products/`, {
  'id_in_ndb': product,
  'value': value
}, {
  headers: {
    Accept: 'application/json',
    Authorization: `Token ${state.auth.token}`
  }
})
.then(resp => {
  dispatch({
    type: ADD_PRODUCT_SUCCESS,
    payload: { statusText: "The product was successfully added." }
  });
})
.catch(err => {
  // Zpracování chyby
});
});
```

Ukázka kódu 3.2: Příklad použití knihovny axios pro přidání nového záznamu

V komponentu AddProduct byla použita knihovna React Bootstrap Typeahead [32]. Tato knihovna poskytuje textové rámečky s možností hledání a nápovědou na základě zadaných uživatelem písmen nebo klíčových slov. Zobecněně řečeno, po každém zadaném znaku se provádí AJAX požadavek do NDB a klient obdrží seznam potravin se shodným názvem. Po tomto seznamu se pak provádí filtrace a uživatel je schopen zvolit určitou potravinu pro následující přidání záznamu.

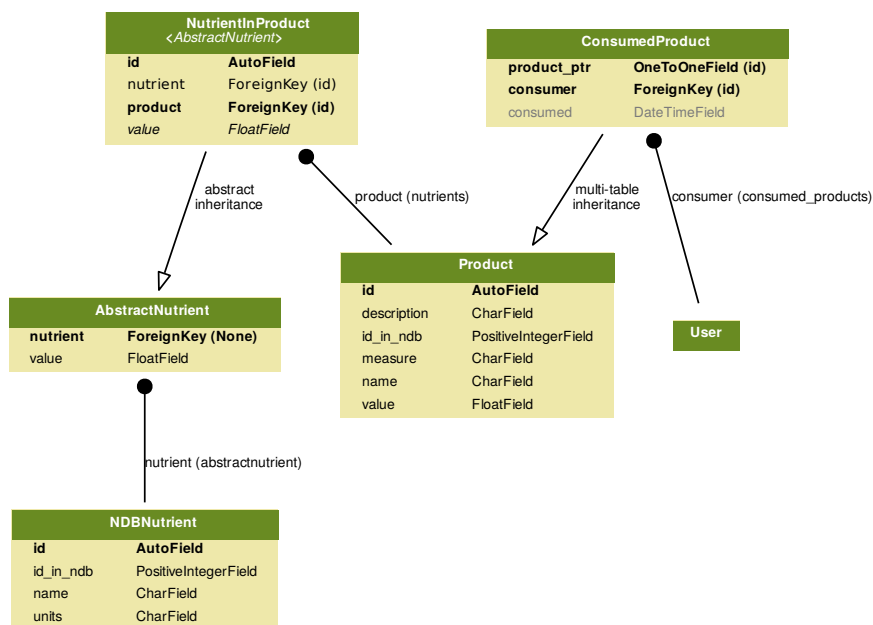
3.3.6 Shrnutí

Snímky obrazovky s uváděny v této sekci, komponenty aplikace jsou k dispozici v přílohách na stránce 65.

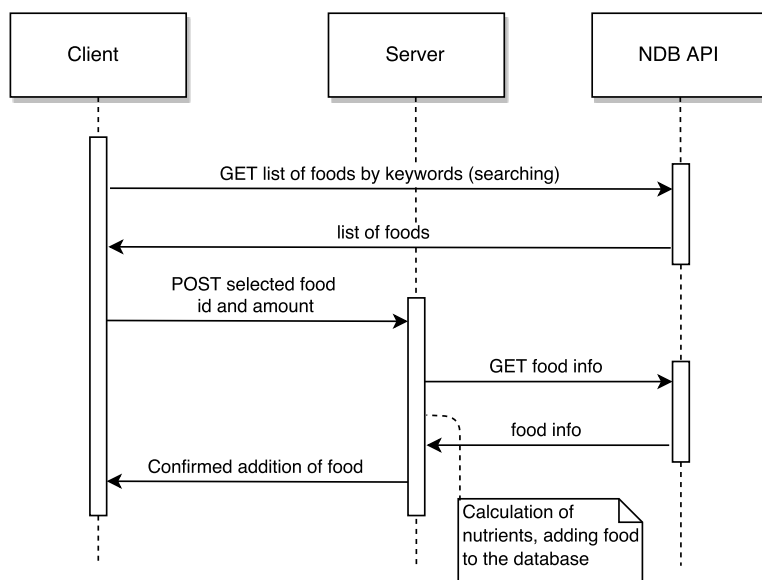

Obrázek 3.3: Diagram tříd django-aplikaci profiles

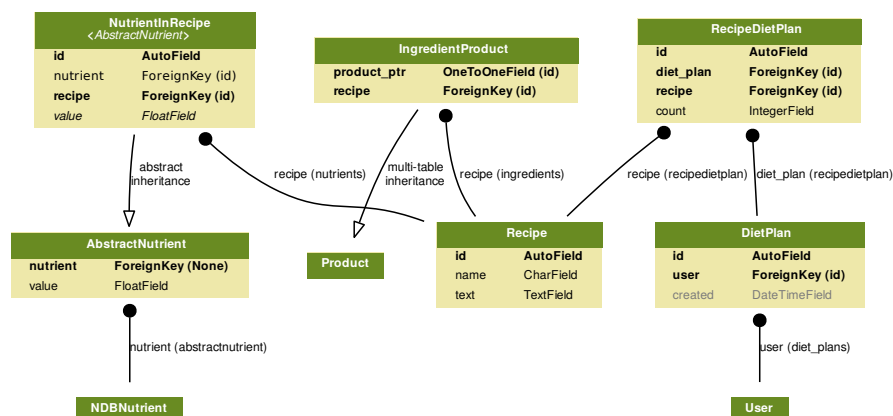
3. IMPLEMENTACE

Obrázek 3.4: Diagram tříd django-aplikaci tracker

Obrázek 3.5: Zjednodušené schéma API požadavků probíhající při přidání nového jídla

Obrázek 3.6: Diagram tříd django-aplikaci diet-planner

Django administration WELCOME, ADMIN VIEW SITE / CHANGE PASSWORD / LOG OUT

Home · Diet_Planner · Recipes · Thai beef salad

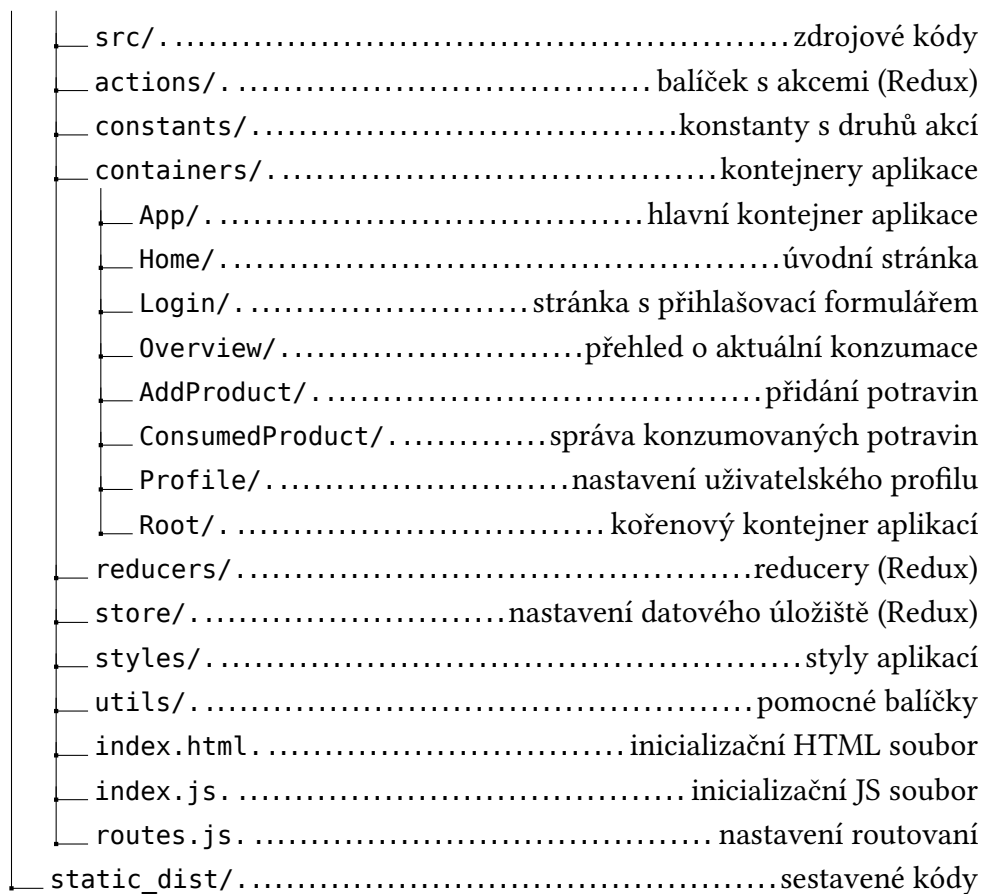
Change recipe HISTORY

Name:

Text:

INGREDIENT PRODUCTS		
ID IN NDB	VALUE	DELETE?
Oil, vegetable, Nestron canola, high stability, non trans, high oleic (70%) 7.00g	<input type="text" value="7.0"/>	☐
Carrots, raw 15.00g	<input type="text" value="15.0"/>	☐
Beef, New Zealand, imported, rump centre, separable lean only, cooked, fast fired 150.00g	<input type="text" value="150.0"/>	☐
HT TRADERS, FISH SAUCE, UPC: 072026700938 15.00g	<input type="text" value="15.0"/>	☐

Obrázek 3.7: Administrátorské rozhraní pro přidání a úpravu jídel

Obrázek 3.8: Adresářová struktura JS aplikace

Testování

4.1 Jednotkové testy

4.1.1 Testovací data

Potřebné data pro testování jsou uloženy do inicializačních dat (fixtures). Inicializační data se nahrávají do testovací databáze automaticky před spuštěním testů.

4.1.2 Testování modelu

Testování modelů se provádí pomocí zabudovaného v Django rozšíření nad balíčkem unittest ze standardní Python knihovny. Toto rozšíření umožňuje provádět každý test uvnitř transakce, což zajišťuje izolace testů.

V testování modelů se provádí kontrola:

- CRUD operaci
- Chování vztažených modelů
- Přepsané metody (override methods)

4.1.3 Testování API

Testování API se provádí pomocí třídy `APITestCase` s knihovny `rest_framework`. Instance této třídy obsahují klient jako atribut, pomocí tohoto klientu se dá odesílat požadavky na API a pak kontrolovat jejich výsledky.

4.1.4 Mock NDB

Pro testování musel jsem udělat mockování odpovědi z NDB API, aby testy se mohli provádět lokálně. Pro tento účel jsem vytvořil vlastní dekorátor nahrazující funkce `get_product_from_ndb` pomocí knihovny `mock` [33].

4.2 Testování použitelnosti

Testování použitelnosti (usability testing) je průzkum, který se provádí za účelem určení pohodlnosti užívání zvoleného artefaktu a případně odhalení problémů, které ztěžují nebo omezují uživatelům používání zkoumaného artefaktu.

Ve své práci jsem provedl dále popsané testování použitelnosti webového uživatelského rozhraní vytvořené aplikace s cílem odhalit problémy použitelnosti a navrhnout řešení.

4.2.1 Průzkum uživatelů

Vzhledem k tomu, že aplikace zatím není v provozu a nejsou dostupná statistická data o uživatelích dané služby, případně skupiny uživatelů a typické případy užívání jsou odvozené od specifiků a zaměření portálu.

Sportovec

Cíle užívání portálu sportovcem, může být zvýšení svalové hmoty, snížení tukového polštáře nebo běžná podpora zdravotního stavu. Vzhledem k těmto účelům typickým případem užití aplikace je zaznamenávání konzumovaných potravin a další sledování základních nutričních hodnot.

Zvláště chorobný člověk

Druhý potenciálním uživatelem portálu je skupina lidí, kteří mají zvláštní nemoc, při které potřebují přesně dodržovat denní dávku zvolených živin. Typický případ užití aplikace této skupiny uživatelů je zvolení speciálních živin pro soustředěné sledování.

Pro výše uvedené skupiny generování jídelníčku je dobrou pomůckou pro snadné dodržování potřebných nutričních hodnot a testování této činnosti vzhledem k všem skupinám nezbytné.

4.2.2 Příprava testování

Na základě průzkumu uživatelů a typických úkolů byly připravené odpovídající testovací scénáře, vstupní a výstupní dotazníky viz. přílohy na stránce ???. Pro testování byla zvolena tzv. metoda hallway-testing [34], základní myšlenka této metody je zvolení náhodných respondentů. Výhodou užití hallway-testing metody je vyhnutí se dlouhému hledání speciálních respondentů z cílových skupin, přičemž náhodnost jejich výběru zajišťuje velké pokrytí, což pomáhá odhalit větší množinu závažných problémů.

4.2.3 Probíhání testování

Testování použitelnosti se probíhalo v laboratoři [35]. Zúčastnili se tři respondenty a byly použité dva scénáře viz. stránka ???. Během testování byli natočené AV záznamy obrazovky a chování respondentů při splnění testových úkolů.

4.2.4 Výsledky testování

Účelem testování bylo ověřit použitelnost uživatelského rozhraní.

Všichni respondenty se shodli, že aplikace je celkem použitelná, má dobrý vzhled a ovládací prvky. Však během analýzy AV záznamů byla nalezená i sada problémových míst:

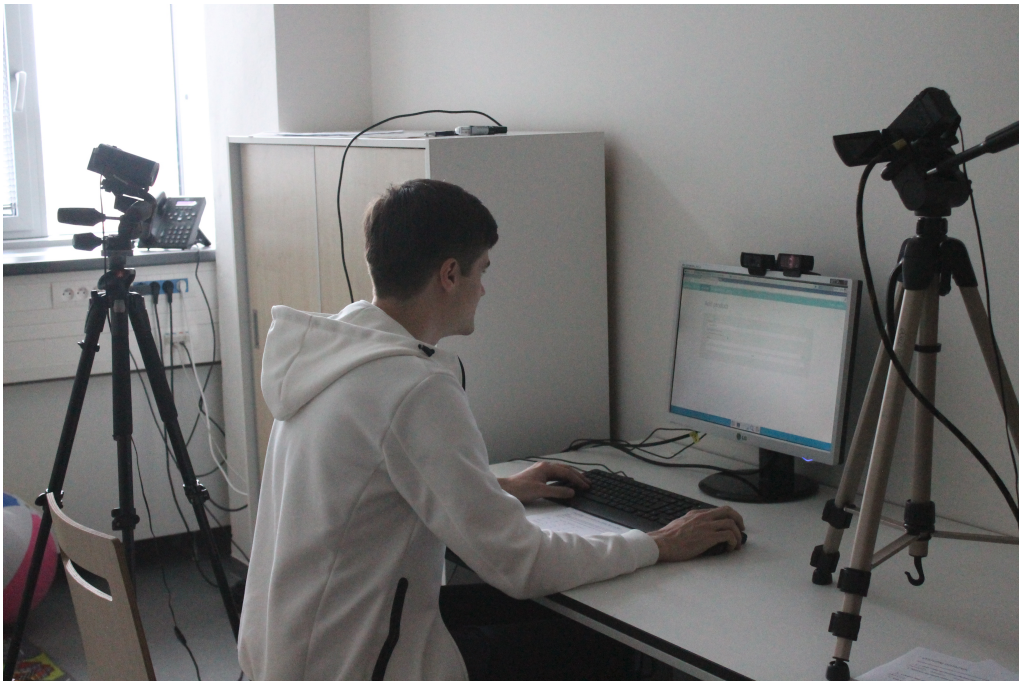
- některé popisky a termíny byly nejasné a matoucí
- není jasné, že informace o potravinách lze získat pomocí stránky Add Product

4. TESTOVÁNÍ

- chyby odezva při obnovení nastavení a mazání záznamů
- chyby odezva při mazání záznamů

Některé drobné opravy byly provedené okamžitě, avšak větší změny nejsou v rozsahu této práce.

Obrázek 4.1: *Testování použitelnosti*

Závěr

Cílem bakalářské práce byl návrh a implementace webové aplikace, umožňující snadné sestavování přídelů potravin uživatelům tak, aby dostávali potřebné denní dávky důležitých živin. Výsledek své bakalářské práce považuju za úspěšný, protože se mi podařilo dosáhnout všech vytyčených cílů.

Po analýze požadavků na aplikaci, existujících řešení a požadovaných technologií jsem provedl návrh a implementace serverové a klientské části aplikace, které nakonec byly otestovány.

Za velký přínos pro sebe považuju získané praktické zkušenosti. Během této práce jsem se naučil vyvíjet plnohodnotné webové aplikace s použitím moderních technologií. Získal jsem praxe vývoje backendové části poskytující REST API pomocí frameworku Django, také jsem se naučil vyvíjet klientské aplikace pomocí knihovny React.js.

Výhled

Tato aplikace má mnoho možností pro další rozvoj:

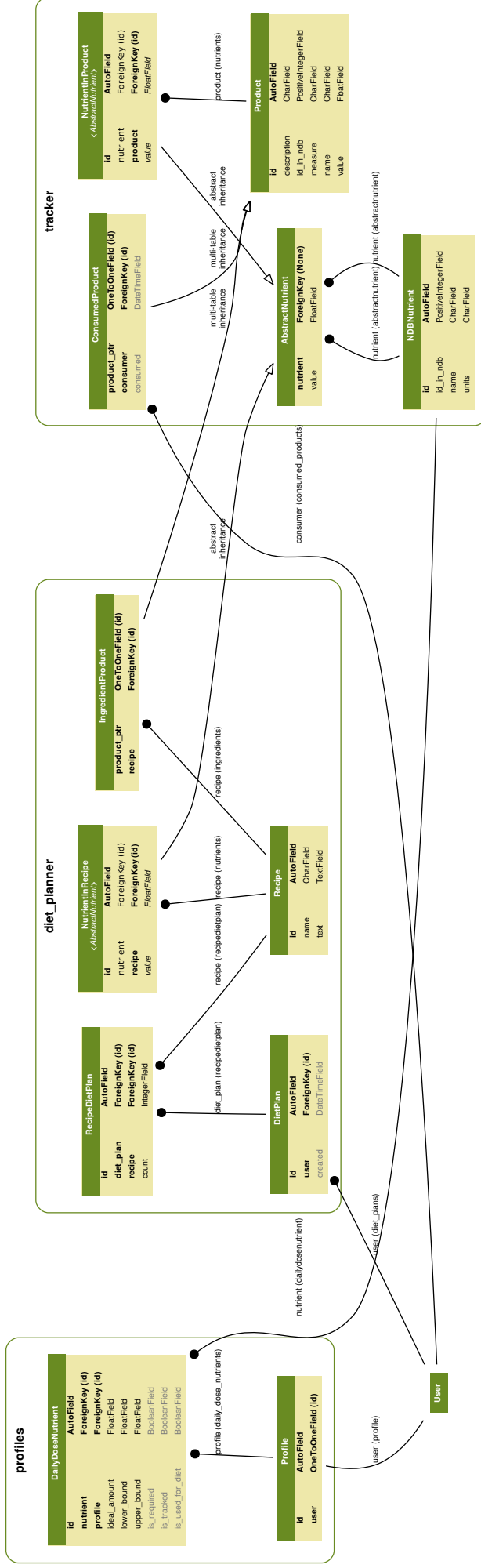
Rozdělením aplikace na serverovou a klientskou část bylo umožněno snadné vytváření dalších klientů, například pro nejpoblárnější mobilní platformy. Kromě toho knihovna React Native umožňuje vytváření nativních aplikací pro iOS a Android.

Možnosti rozšíření funkcionality:

- kalkulace denní spotřeby na základě fyzických parametrů uživatele (růst, váha, pohlaví, tělesná aktivita atd.)
- generování jídelníčku s ohledem na diety (veganské, paleo atd.)
- sestavování jídelníčku s určitých potravin, které uživatel má doma
- vytváření nákupního seznamu

Věřím, že moje aplikace pomůže usnadnit a případně prodloužit život pro někteří lidi.

Diagram tříd

Obrázek A.1: Diagram tříd seskupený podle django-aplikací

Náhledy webového rozhraní (wireframes)

B. NÁHLEDY WEBOVÉHO ROZHRAŇÍ (WIREFRAMES)

Home Overview Add Product Consumed Products Diet Plans Profile Logout

Profile:

Requirement Nutrients Settings:

	Lower Bound:	Ideal Amount:	Upper Bound:	Traked	Diet Plan
Nutrient:	<input type="text" value="123 g"/>	<input type="text" value="233 g"/>	<input type="text" value="856 g"/>	☒	☐
Nutrient:	<input type="text" value="123 mg"/>	<input type="text" value="233 mg"/>	<input type="text" value="856 mg"/>	☒	☒
Nutrient:	<input type="text" value="123 mg"/>	<input type="text" value="233 mg"/>	<input type="text" value="856 mg"/>	☒	☒
Nutrient:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	☐	☐
Nutrient:	<input type="text" value="123 mg"/>	<input type="text" value="233 mg"/>	<input type="text" value="856 mg"/>	☒	☐
Nutrient:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	☐	☐

Update

Obrázek B.1: Wireframe stránky profile

Home Overview Add Product Consumed Products Diet Plans Profile Logout

Overview

Today Week Month

Nutrient

Nutrient

Nutrient

Nutrient

Obrázek B.2: Wireframe stránky overview

Home	Overview	Add Product	Consumed Products	Diet Plans	Profile	Logout
------	----------	--------------------	-------------------	------------	---------	--------

Add Product

Product: Value:

Nutrients in the product:

Energy : 350 kcal

Nutrient : 34.4 mg

Nutrient : 26.4 mg

.....

Nutrient : 34.4 mg

Obrázek B.3: Wireframe stránky add-product

Home	Overview	Add Product	Consumed Products	Diet Plans	Profile	Logout
------	----------	-------------	--------------------------	------------	---------	--------

Consumed Products:

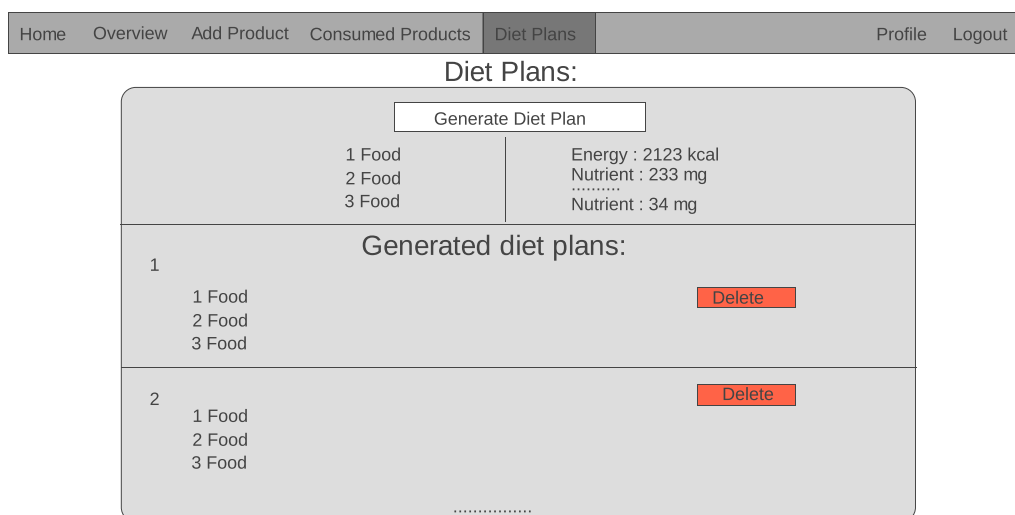
Calendar				

Product	100 g	10-10-2017	21:34	<input type="button" value="Delete"/>
Product	230 g	10-10-2017	18:50	<input type="button" value="Delete"/>
Product	50 g	10-10-2017	15:25	<input type="button" value="Delete"/>
Product	240 g	.....	10-10-2017 7:00	<input type="button" value="Delete"/>

Obrázek B.4: Wireframe stránky consumed-products

B. NÁHLEDY WEBOVÉHO ROZHRANÍ (WIREFRAMES)

Obrázek B.5: Wireframe stránky diet-plans

**Snímky obrazovky s pohledy
aplikace (screenshots)**

C. SNÍMKY OBRAZOVKY S POHLEDY APLIKACE (SCREENSHOTS)

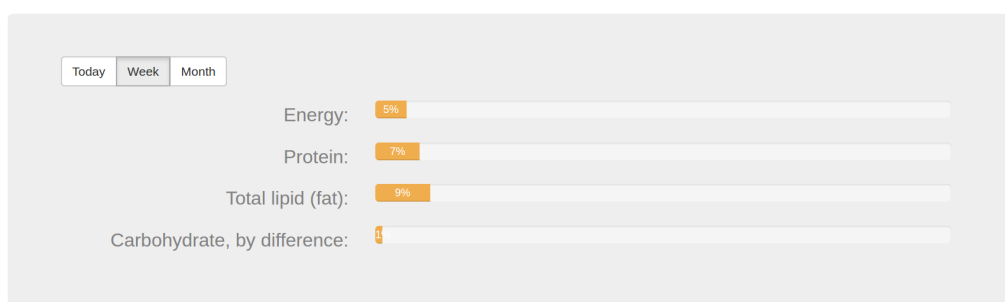
Profile

Nutrients Settings:

Name	Lower Bound		Ideal Amount		Upper Bound		Tracked	Diet Plan	Update
Energy	2000	kcal	2300	kcal	2500	kcal			Update
Protein	68	g	150	g	239	g			Update
Total lipid (fat)	52	g	75	g	91	g			Update
Carbohydrate, by difference	245	g	320	g	460	g			Update
Sucrose	LB	g	IA	g	UB	g	☐	☐	Update
Cystine	LB	g	IA	g	UB	g	☐	☐	Update
Dihydrophyloquinone	LB	µg	IA	µg	UB	µg	☐	☐	Update
Flavonoid total							☐	☐	Update

Obrázek C.1: Snímek stránky profile

Overview

Obrázek C.2: Snímek stránky overview

Add product

Product

fish s

- [Fish, fish sticks, frozen, prepared](#)
- [BURGER KING, Premium Fish Sandwich](#)
- [Fast foods, fish sandwich, with tartar sauce](#)
- [Fast foods, fish sandwich, with tartar sauce and cheese](#)

g

Add

Obrázek C.3: Snímek stránky add-product 1

Add product

Product

Fish, fish sticks, frozen, prepared

Standard Reference
 Branded Food Products

Value

150 g

Add

Name	Value	Unit	Group
Water	74.25	g	Proximates
Energy	415.5	kcal	Proximates
Protein	16.515	g	Proximates
Total lipid (fat)	24.345	g	Proximates
Carbohydrate, by difference	32.49	g	Proximates
Fiber, total dietary	2.25	g	Proximates
Sugars, total	2.475	g	Proximates

Obrázek C.4: Snímek stránky add-product 2

C. SNÍMKY OBRAZOVKY S POHLEDY APLIKACE (SCREENSHOTS)

The screenshot shows the 'Consumed products' page. At the top, there is a navigation bar with 'Nutracker', 'Overview', 'Add product', 'Consumed products', and 'Diet Plans'. On the right, there are links for 'Profile' and 'Logout'. The main content area is titled 'Consumed products' and features a date filter '03-05-2017'. Below the filter is a table with the following data:

Name	Value	Unit	Delete
Milk, low sodium, fluid	23	g.	Delete
Margarine-like spread, SMART BEAT Smart Squeeze	232	g.	Delete
Margarine-like spread, SMART BEAT Smart Squeeze	23	g.	Delete
Cereals, oats, instant, fortified, plain, prepared with water (boiling water added or microwaved)	230	g.	Delete
Cereals, oats, instant, fortified, plain, prepared with water (boiling water added or microwaved)	233	g.	Delete
Beef, chuck, under blade center steak, boneless, Denver Cut, separable lean only, trimmed to 0" fat, choice, cooked, grilled	23	g.	Delete
Water, bottled, generic	23	g.	Delete
Water, with corn syrup and/or sugar and low calorie sweetener, fruit flavored	23	g.	Delete

Obrázek C.5: Snímek stránky consumed-products

The screenshot shows the 'Diet Plans' page. At the top, there is a navigation bar with 'Nutracker', 'Overview', 'Add product', 'Consumed products', and 'Diet Plans'. On the right, there are links for 'Profile' and 'Logout'. The main content area is titled 'Diet Plans' and features a green 'Generate Diet Plan' button. Below the button is a table with the following data:

Foods:		Nutrients:	
Name	Count	Name	Value
White cake with coconut frosting	1	Energy	2392.540
Fish with avocado salsa	1	Total lipid (fat)	79.893
Thai beef salad	2	Carbohydrate, by difference	290.704
		Protein	135.950

Below the table is a section titled 'Generated Diet Plans:' with a table showing a list of recipes and a 'Delete' button:

#	Recipes	Delete
0	Avgolemono x 1 Grapefruit juice, cup x 1 Honey yoghurt tropical ice-blocks x 1 Fish cakes x 1 Thai beef salad x 2	Delete

Obrázek C.6: Snímek stránky diet-plans

Přílohy k testování použitelnosti

D.1 Scénáře

D.1.1 Úvod

Webová aplikace Nutracker slouží pro sestavování jídelníčku na základě předem zvolených živin, ale také usnadňuje zaznamenávání a sledování obsažených v konzumovaných živin potravinách.

Pro následující scénáře předpokládejte, že jste obdrželi od svého dietologa následující denní dávky živin:

Name	Lower Bound	Ideal Amount	Upper Bound
Energy	2000	2300	2500
Protein	70	150	240
Lipid (Fat)	50	75	100
Carbohydrate	245	320	460

D.1.2 Scénář 1

Výchozí stav: Úvodní stránka portálu

Cílový stav: Splnění všech bodů

Úkol 1

Uživatel: Přihlaste se pomocí profilu na Facebook.

Moderator: Uživatel klikne na tlačítko Login. Poté uživatel klikne na tlačítko Přihlásit se pomocí Facebook a uvede své údaje v modálním okénku. Po přihlášení bude přesměrován na stránku Přehled.

Úkol 2

Uživatel: Předpokládejme že jste snědli bramborový salát v hmotnosti 175 gramů a chcete ho přidat do seznamu konzumovaných potravin.

Moderátor: Uživatel klikne na navigační tlačítko Add Product, kde najde záznam o bramborovém salátu, zadá hmotu a zmáčkne tlačítko přidat.

Úkol 3

Uživatel: Předpokládejme že máte jeden chybný záznam o konzumování nápojů "Coca-cola" a chcete ho smazat.

Moderátor: Uživatel klikne na navigační tlačítko Consumed Product, kde najde záznam o nápojů "Coca-cola" zmáčkne tlačítko Delete.

Úkol 4

Uživatel: Teď chcete podívat jak konzumovaný salát odpovídá vaší denní dávce.

Moderátor: Uživatel klikne na navigační tlačítko Overview, kde dostane chybovou hlášku o potřebě zadání nastavení nutričních hodnot v profilu. Potom klikne na navigační tlačítko Profil a nastaví nutriční hodnoty podle tabulky.

Úkol 5

Uživatel: Odhlaste se.

Moderátor: Uživatel zmáčkne tlačítko Logout.

D.1.3 Scénář 2

Výchozí stav Úvodní stránka portálu

Cílový stav Splnění všech bodů

Úkol 1

Uživatel: Přihlaste se pomocí profilu na Facebook.

Moderátor: Uživatel klikne na tlačítko Login. Poté uživatel klikne na tlačítko Přihlásit se pomocí Facebook a uvede své údaje v modálním okénku. Po přihlášení bude přesměrován na stránku Přehled.

Úkol 2

Uživatel: Najdete informace kolik cukru obsahuje 100 g. bananu.

Moderátor: Uživatel klikne na navigační tlačítko Add Product, kde najde záznam o bananu salátu, zadá hmotu 100 g. a vyhledá obsah tuku.

Úkol 3

Uživatel: Najdete informace kolik cukru obsahuje 100 g. bananu.

Moderátor: Uživatel klikne na navigační tlačítko Add Product, kde najde záznam o bananu salátu, zadá hmotu 100 g. a vyhledá obsah tuku.

Úkol 4

Uživatel: Už máte nastavení profilu a chcete si generovat jídelníček.

Moderátor: Uživatel klikne na navigační tlačítko Diet Planš, kde zmáčkne tlačítko Generate Diet Plán a dostane nový jídelníček.

Úkol 5

Uživatel: Odhlaste se.

Moderátor: Uživatel zmáčkne tlačítko Logout.

D.2 Vstupní dotazník

Vyplňte prosím tento dotazník, který pomůže vylepšit výsledky testování:

- pohlaví Muž/Žena
- věk
- víte k čemu je to sledovat denní dávku nutričních hodnot? Ano/Ne
- už jste někdy sledovali nutriční hodnoty? Ano/Ne
- už jste někdy použily aplikace umožňující generovat jídelníček? Ano/Ne

D.3 Vstupní dotazník

Odpovězte nám prosím na několik otázek, jaký máte z testování dojem:

- kroky 1. Scénáře přišli vám jasné a bezproblémově?
- pokud ne, co a proč?
- kroky 2. Scénáře přišli vám jasné a bezproblémově?
- pokud ne, co a proč?
- jak jste se orientoval v prostředí?
- poznali jste jak ovládat jednotlivé prvky a k čemu slouží?
- pokud ne, které a proč?
- dobré se vám pracovalo?
- pokud ne, proč?
- napište prosím své pozitivní dojmy:
- napište prosím své negativní dojmy:

Seznam použitých zkratk

GUI Graphical user interface

HTTP Hypertext Transfer Protocol

API Application Programming Interface

REST Representational state transfer

JSON JavaScript Object Notation

CRUD Create, Read, Update, Delete

HATEAOS Hypermedia as the Engine of Application State

ID3 Iterative Dichotomiser 3 (algorithm)

NDB National Nutrient Database

URI Uniform Resource Identifier

WSGI Web Server Gateway Interface

MVC Model-View-Controller

MTV Model-Template-View

ORM Object-Relational Mapping

SQL Structured Query Language

E. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

DRF Django REST framework

CVS Concurrent Version System

CSRF Cross Site Request Forgery

Bibliografie

1. BOHUMIL TUREK Petr Šíma, Irena Michalová. *Jak a proč výživa ovlivňuje zdraví. Zdravotní tvrzení na potravinách*. 2013. ISBN 978-80-905096-8-9. Dostupné také z: <http://www.foodnet.cz/soubor.php?id=17428&kontrola=cabb2adcafec33a5263c7713f3ffbfa>. [cit. 2016-12-11].
2. ČR, ÚZIS. *Péče o nemocné cukrovkou 2012*. 2013. ISBN 978-80-7472-082-6.
3. *CRON-O-Meter*. Dostupné také z: <https://cronometer.com/>.
4. *Automated Menu Planning Algorithm for Children: Food Recommendation by Dietary Management System using ID3 for Indian Food Database*. 2015. Dostupné také z: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877050915005712>. [cit.2016-12-11].
5. *Dietary Menu Planning Using an Evolutionary Method*. 2007. Dostupné také z: <http://ev.fe.uni-lj.si/5-2007/Korousic.pdf>. [cit.2016-12-11].
6. *Computational Nutrition: An Algorithm to Generate a Diet Plan to Meet Specific Nutritional Requirements*. 2016. Dostupné také z: http://file.scirp.org/pdf/ETSN_2016052716163416.pdf. [cit.2016-12-11].
7. *REST principles explained | Servage Magazine*. Dostupné také z: <https://www.servage.net/blog/2013/04/08/rest-principles-explained/>. [cit.2017-04-20].
8. MALÝ, Martin. *REST: architektura pro webové API - Zdroják*. 2009. Dostupné také z: <https://www.zdrojak.cz/clanky/rest-architektura-pro-webove-api/>. [cit.2016-12-11].

BIBLIOGRAFIE

---

9. *Understanding HATEOAS*. Dostupné také z: <https://spring.io/understanding/HATEOAS>. [cit.2017-04-20].
10. *USDA National Nutrient Database for Standard Reference, Release 28*. 2016. Dostupné také z: https://www.ars.usda.gov/ARUserFiles/80400525/Data/SR/SR28/sr28_doc.pdf. [cit.2017-05-01].
11. *The Web framework for perfectionists with deadlines | Django*. Dostupné také z: <https://www.djangoproject.com/>. [cit.2017-05-01].
12. *Django REST framework*. Dostupné také z: <http://www.django-rest-framework.org/>.
13. *React - A JavaScript library for building user interfaces*. Dostupné také z: <https://facebook.github.io/react/>. [cit. 2017-05-13].
14. *JSX In Depth - React*. Dostupné také z: <https://facebook.github.io/react/docs/jsx-in-depth.html>. [cit. 2017-05-13].
15. *Git*. Dostupné také z: <https://git-scm.com/>. [cit.2017-05-01].
16. *GitHub*. Dostupné také z: <https://github.com/>. [cit.2017-05-01].
17. *pip 9.0.1 : Python Package Index*. Dostupné také z: <https://pypi.python.org/pypi/pip>. [cit.2017-05-01].
18. *npm*. Dostupné také z: <https://www.npmjs.com/>. [cit.2017-05-01].
19. *How to Extend Django User Model*. 2016. Dostupné také z: <https://simpleisbetterthancomplex.com/tutorial/2016/07/22/how-to-extend-django-user-model.html>. [cit.2017-05-01].
20. *Signals | Django documentation | Django*. Dostupné také z: <https://docs.djangoproject.com/en/1.11/topics/signals/>. [cit.2017-05-01].
21. *Recipes, recipes and recipes - Taste*. Dostupné také z: <http://www.taste.com.au/>. [cit. 2017-05-13].
22. *U.S. Department of Agriculture*. Dostupné také z: <http://www.usda.gov/wps/portal/usda/usdahome>.
23. OSTATNI, Raymond Penners a. *django-allauth*. Dostupné také z: <http://www.intenct.nl/projects/django-allauth/>. [cit. 2017-05-13].
24. *Facebook*. Dostupné také z: <https://www.facebook.com/>. [cit. 2017-05-13].

25. *Facebook for Developers*. Dostupné také z: <https://developers.facebook.com/>. [cit. 2017-05-13].
26. BRANDL, Georg; SPHINX TEAM, the. *Sphinx documentation contents — Sphinx 1.5.6 documentation*. Dostupné také z: <http://www.sphinx-doc.org/en/stable/contents.html>. [cit. 2017-05-15].
27. KONSTANTINIDIS, Emmanouil. *DRF Docs*. Dostupné také z: <http://drfdocs.com/>. [cit. 2017-05-15].
28. *Read Me · Redux*. Dostupné také z: <http://redux.js.org/>. [cit. 2017-05-14].
29. URALTSEV, Nick. *mzabriskie/axios: Promise based HTTP client for the browser and node.js*. Dostupné také z: <https://github.com/mzabriskie/axios>. [cit. 2017-05-14].
30. *Bootstrap · The world's most popular mobile-first and responsive front-end framework*. Dostupné také z: <http://getbootstrap.com/>. [cit. 2017-05-14].
31. *React-Bootstrap*. Dostupné také z: <https://react-bootstrap.github.io/>. [cit. 2017-05-14].
32. GIOVANOLA, Eric. *React Bootstrap Typeahead Example*. Dostupné také z: <http://ericgio.github.io/react-bootstrap-typeahead/>. [cit. 2017-05-15].
33. *mock 2.0.0 : Python Package Index*. Dostupné také z: <https://pypi.python.org/pypi/mock>. [cit. 2017-05-16].
34. *What is Hallway Usability Testing? - Definition from Techopedia*. Dostupné také z: <https://www.techopedia.com/definition/30678/hallway-usability-testing>. [cit.2017-04-20].
35. *SAGElab | Síťová multimediální laboratoř*. Dostupné také z: <https://sagelab.cesnet.cz/>. [cit. 2017-05-16].

Obsah přiloženého CD

readme.txt.....	stručný popis obsahu CD
src.....	zdrojové kódy implementace
thesis.....	zdrojová forma práce ve formátu $\text{\LaTeX}$
BP_Bodnar_Bogdan_2017.pdf.....	text práce ve formátu PDF